

Et Mindretal (Breinholt og Rasmussen) kan hverken slutte sig til det foreliggende Lovforslag i dets oprindelige Skikkelse, eller i den forandrede og reducerede, som Udvalgets Flertal vil give det, idet Enderesultatet i begge Tilfælde efter Mindretallets Formening vil blive det samme: en med den stadig tiltagende Folkemængde endeløs Forøgelse af Folketingsvalgkredse, og en deraf følgende forstyrrende Omlægning af de gamle Kredse og disses Valgsteder. Et Resultat, som Mindretallet lige saa lidt under den ene som den anden Form tror det forsvarligt at medvirke til, og det ikke blot fordi de deraf flydende praktiske Følger øjensynlig ville medføre Konsekvenser af en uberegnelig Rækkevidde, men ogsaa fordi Mindretallet anser den Fortolkning af Grundlovens § 32, til hvilken Lovforslaget støtter sig, som ret tvivlsom.

Nævnte Grundlovsparagraf fortolkes jo nemlig derefter ganske som om dens Ordlyd f. Eks. havde været: „For hver 16,000 Indvaanere dannes en Valgkreds. Ny Kredse blive at oprette med Befolkningens Tiltagen. Tidspunktet for denne Forøgelse af Valgkredsene og disses Fordeling bestemmes ved Lov.“ Selv et flygtigere Blik paa Grundlovens § 32 vil imidlertid vise, hvor langt fra dens Ord og Mening staar i Overensstemmelse med en Affattelse, som den foranstaaende. For det første bestemmer hin aldeles ikke noget som helst om de enkelte Valgkredsers Størrelse eller Indvaanerantal, men fastsætter kun Antallet af Folketingets Medlemmer efter et vist Forhold til det daværende Folketal. For det andet tales der ikke et Ord om, at Folketingsmedlemmernes Antal skulle forøges eller ny Valgkredse oprettes efter det givne Forholdstal med Befolkningens forudsættelige Tiltagen for Dje. Og for det tredje er det ikke nok med, at selve Ordene absolut ingen direkte Bestemmelse angiver hverken om de enkelte Valgkredsers lige Størrelse eller om, at Tallet

paa Folketingets Medlemmer skal vokse med Landets Indvaanerantal. At det heller ikke har været Grundlovsgebernes Mening indirekte at antyde, at Valgkredsene skulde inddeles saaledes, at disse hver fik omtrent 16,000 Indvaanere, derom indeholder den allerførste Fordeling af Valgkredsene vistnok det uomstødeligste Vidnesbyrd, idet man paa en Tid, der laa saa nær Grundlovens Tilblivelse, langt fra i første Linie tog Hensyn til, at Valgkredserne fik nogenlunde det samme Indvaanerantal, at man tvertimod vil finde dette i høj Grad varierende (fra 20, 30, 50 til 70 pCt. Forskel). Nej — hvad man paa den Tid, da Grundlovsgeberne endnu vare levende og aktivt medvirkende ved Valgkredsinddelingen, tog et overvejende Hensyn til, det var Kredsens geografiske Udstrækning, dens større eller mindre Befolkningstæthed, dens jurisdiktionelle Sammenhørighed, Valgstedets bekvemme Beliggenhed m. m., og det ligger dog nær at tro, at den rette Forstaaelse af Grundlovens § 32 ikke kan have ligget saa meget fjernt paa en Tid, hvor der habdes en ganske anderledes let og tilførlig Udgang til at læse Grundlovsgebernes Mening at kende end den, der nu habes.

Næstefter vil det sikkert ikke savne aktuel Interesse at undersøge, hvorledes man 17 Aar efter opfattede den nu saa omtvistede Bestemmelse i nævnte Paragraf, en Opfattelse, der har en saa meget større Betydning, som den gav sig et praktisk Udslag i en Forandring i den oprindelige § 32, og det er denne i 1866 ændrede Grundlovsparagraf, af hvilken det her gælder om at saa den rette Forstaaelse. Hele Forandringen, der foretoges i Paragraffen, var en Ombytning af Tallet 14,000 med 16,000, og hvorfor? Uopaatvibelig fordi Folketallet i de forløbne Aar var steget saaledes, at man, hvis man vilde beholde det ved Grundlovens Givelse forudsatte Antal af Folketingets Medlemmer, maatte forhøje det oprindelige Forholdstal; thi saa længe den i 1849 givne Grundlov bestod, var det i dette Aar fastsatte Antal